

Ne uyum ister ne Hollandaca Belli oy ister uyum yutturmaca

Mehmet Akşit

Toplantı salonunda henüz kimsecikler yok. Küçük bir ampul etrafı güçlükle aydınlatıyor. Ön sıraya geçerek bir sandalyeye oturuyorum. O gün bazı Türk asıllı milletvekilleri halkla buluşarak onların sorularına cevap verecekler.

Dalıp gitmiş olmalıyım ki “hepiniz hoş geldiniz” sözleriyle sıçrayarak uyanıyorum. Salon ne kadar da çabuk dolmuş, hayret. Tanıdığım bütün Türkler orada. Evet, işte en önde emekli öğretmen, arkasında cami derneği başkanı, ileride yeni seçilen belediye meclisi üyesi. Hatta salonda birkaç yaşlı teyze bile var. Birçok üniversite öğrencisinin toplantıya katılması beni daha da şaşırtıyor. İçimden “ne güzel, aferin size” diyorum.

Toplantı başlıyor. Milletvekilleri sırayla son üç yılda yaptıklarını allandıra ballandıra anlatmaya başlıyorlar. Konuşmaları pek inandırıcı değil. Bakıyorum, katılanların bir kısmı esneyip duruyor. Bazıları uyuklamaya başlamış bile.

Arkalardan bir ses toplantının akışını değiştiriyor: “Bir şey sorabilir miyim?” “Soruları toplantının sonunda alacaktık ama buyurun sorun”. “Son zamanlarda bize söylemedikleri kalmadı. Ana avrat düz gittiler. Sizden neden bir ses çıkmadı?” “Biliyorsunuz, parlamentoda herkesin bir görevi var. Aramızda görevleri paylaştık. Herkes, kendini ilgilendiren konularda çalışıyor. Hollanda politikasının işleyişi bu. Ancak, merak etmeyin biz perde arkasından gerekeni yapıyoruz”. Diğer bir milletvekili söze karışıyor: “Biz içerden mücadelemizi sürdürüyoruz. Bu çok önemli”.

O ana kadar ağzını açmamış olan yaşlı teyze dayanamayıp: “A be kızım, bizde bir söz vardır, içiniz dışınız bir olsun derler. Sizde öyle olursanız ya! Sanki elin oğlu benim

görevim değil diyerek dilini tutuyor. Hiç çekinmeden ağzına geleni söylüyor. Siz el kadar bile olamadınız!”

Bu sözlerden cesaretlenen cami derneği başkanı ortaya atılıyor: “Siz Türkiye’den gelen din görevlilerini 2008 yılından itibaren yasaklıyorsunuz, neden?”

Milletvekilleri bu da nerden çıktı der gibi birbirlerine bakıyorlar. En solda oturanı söze başlıyor: “Türkiye’den gelenler burada büyüyen gençlere ayak uyduramıyor. Artık, Türkiye’den imam getirme dönemi kapandı”. “Nasıl yani? Bu ülkede vicdan özgürlüğü yok mu? Katolik papazları ithal ediyorsunuz bir sorun yok da bize gelince birçok bahane uyduruyorsunuz. Hangi din görevlisini istiyorsak bırakın ona biz kendimiz karar verelim. Üstelik burada yetişenlerin birçoğu bilgisiz ve aşırı oluyor. Sonra Müslüman gençler radikalleşiyor diye yaygarayı koparıyorsunuz. Bir de camide Türkçe konuşulmayacak gibi bir sürü tatsız sözler duyuyoruz. Vicdan özgürlüğü varmış. Güleyim bari. Biz bu tezgâhlanan oyunu çok iyi biliyoruz”. Salon alkışla inliyor: “Yaşa, Varol”.

Bu sefer bizim kasap ortaya atılıyor: “Türkiye’den evlilik yolu ile gelenlere sınav, yaş sınırı, gelir gibi birçok engeller çıkarıyorsunuz. Bu insanlığa yakışır mı?” “Belli bir şekilde evlilik yolu ile gelenlere dur demek zorundaydık. Üstelik gelenler pek uyum sağlayamıyorlardı”. “Yaptığınız iyi bir iş olsa Avrupa topluluğundan gelenlere de uygulardınız. Sanki doğu Avrupa’dan gelenler pek uyumlu. Peki, niçin bir Japon’a, Amerikalıya yaptırım yok?” Salondan çeşitli sesler yükseliyor: “Bir de insan hakları diye başkalarına ders vermeye kalkarlar”. “Uyum sınavını kendileri bile beceremiyor. Hollandalının bile uyamadığı

sınava biz niye uyalım?” “Üstelik sınavlar çok pahalı”. “Güya gelenleri engelleyecek. Siz Hollanda’ya yararlı olabilecekleri kaçırıyorsunuz. Ancak hiçbir işe yaramayanlar zahmet edip bu sınava giriyorlar”. “Doğru, burada yetişen gençler bile kaçıyorlar. Entegrasyon değil bu, aksine disentegrasyon”.

Milletvekili ısrarla söze devam ediyor: “Biz sadece Türk asıllıların temsilcisi değiliz. Biz bütün Hollandalıların milletvekiliyiz”. Bu söze dayanamayan bir vatandaş öne atılıyor: “Bak sen. Cakanız sadece bizle var ve sadece bize söküyor. Nerde Türkler, oraya davetlisiniz. Lokanta açılışymış, yurt açılışymış, bunun gibi şeyler. Hiç Türklerden başka sizi bir yerlere davet eden var mı sanki? Türk olmanın ekmeğini yiyorsunuz.” Toplantıyı yöneten duruma müdahale ediyor: “Lütfen sakın olalım. Her kafadan bir ses çıkmasın”.

Milletvekillerinden biri söze başlıyor: “Artık biz buralıyız. Geri dönecek değiliz. Muhakkak Hollandaca öğrenmek zorundayız. Uyum çok önemli”.

Bu sözler dinleyicileri sakinleştirmiyor. “Hollanda’da bir milyon okuma yazma bilmeyen varken birinci nesle bu direktme niye?” “Önce kendilerine baksınlar”. “İkinci ve üçüncü nesil gayet güzel Hollandaca konuşuyor zaten”. “Uyumla ne istedikleri belli değil ki.” O zamana kadar sessiz sedasız oturan bir bey lafı tam gediğine oturtuyor:

“Sanki uyum ister hepsi terane, Bizi ezmek ister uyum bahane!”

Ortalık birden alkışla inliyor. Bir üniversite öğrencisi elini kaldırıyor: “Ben gayet iyi Hollandaca konuşuyorum. Gene de iş bulamıyorum”. Mikrofonu tutan milletvekili kekelemeye başlıyor: “Şey, biz, evet ben, ben de ayrımcılığa karşıyım”. Öğrencinin babası oturduğu yerden sesleniyor: “Onu git sen külahıma anlat. Rahat koltuğa oturmuşsun, konuşması kolay”.

Bu sefer sorgulama sırası emekli öğretmende: “Peki, Türkçe derslerini niçin kaldırdınız?” Milletvekili: “Entegrasyon, yok yani uyum, yani demek istiyorum ki, Türkçe dersleri zaten iyi verilmiyordu”.

Öğretmen hemen cevabını yapıyor: “Geçen gün Hollanda Başbakanının bacağı iltihaplanmıştı. Bacağını mı kestiler, yoksa hastalığını mı tedavi ettiler? İyi verilmiyorduysa niçin düzeltmediniz? Şimdi açıkça söyleyin. Türkçe dersleri verilsin diye imza topluyoruz. Destekleyecek misiniz?” Milletvekili: “Ben parlamentoda eğitimden sorumluyum. Bu konuya sıcak bakmıyorum. Zaten topladığımız imzalar sonunda bana gelecek”.

“Sizin partinin Hollanda asıllı belediye meclisi üyeleri bile hiç çekinmeden destek verirken siz Türk kökenli olduğunuz halde Türkçemizi desteklemiyorsunuz! Pes valla”.

Arkadan bir ses: “Şuna bak, sanki Damat Ferit Paşanın torunu”. “Torunu değil ta kendisi”. “Yok, bu tam bir knuffel allochtoon (Hollandalıların okşayıp sevdiği, onların her dediğini yapan munis yabancı)”. Herkes kakkahayı basıyor. Ortalığı yeniden alkış kaplıyor.

“Hocam toplantı yan odadaydı, katılmadınız?” “Hay Allah. Dalıp gitmişim. Nasıl geçti?” “Bir ikisi hariç, sıkıcıydı, hocam. Uyum muyum diyerek bizi uyuttular. Siz ne yaptınız?” Ben gülümseyerek: “Tam aksine, ben uykumda bir uyanışını yaşadım”.

Gördüğüm rüyanın tadı damağımda oradan uzaklaşırken kendi kendime mırıldanıyorum:

“Ne uyum ister ne Hollandaca, Belli oy ister uyum yutturmaca”.

Prof. Dr. Ir. Mehmet Akşit

*Rotterdam – Enschede arası trende,
13 Nisan 2006, Enschede*

© 2006 Mehmet Akşit. Ancak ticari olmamak ve kaynak göstermek koşulu ile kullanılabilir.